

**Oświadczenie o stanie kontroli zarządczej
Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Lublinie¹⁾
za rok 2013**

(rok, za który składane jest oświadczenie)

Dział I²⁾

Jako osoba odpowiedzialna za zapewnienie funkcjonowania adekwatnej, skutecznej i efektywnej kontroli zarządczej, tj. działań podejmowanych dla zapewnienia realizacji celów i zadań w sposób zgodny z prawem, efektywny, oszczędny i terminowy, a w szczególności dla zapewnienia:

- zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi,
- skuteczności i efektywności działania,
- wiarygodności sprawozdań,
- ochrony zasobów,
- przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania,
- efektywności i skuteczności przepływu informacji,
- zarządzania ryzykiem,

oświadczam, że w kierowanej przeze mnie jednostce sektora finansów publicznych –

Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie

(nazwa/nazwy działu/działów administracji rządowej/nazwa jednostki sektora finansów publicznych¹⁾)

Część A⁴⁾

w wystarczającym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Część B⁵⁾

w ograniczonym stopniu funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część C⁶⁾

nie funkcjonowała adekwatna, skuteczna i efektywna kontrola zarządcza.

Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej wraz z planowanymi działaniami, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej, zostały opisane w dziale II oświadczenia.

Część D

Niniejsze oświadczenie opiera się na mojej ocenie i informacjach dostępnych w czasie sporządzania niniejszego oświadczenia pochodzących z:⁷⁾

- monitoringu realizacji celów i zadań,
- samooceny kontroli zarządczej przeprowadzonej z uwzględnieniem standardów kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych⁸⁾,
- procesu zarządzania ryzykiem,
- audytu wewnętrznego,
- kontroli wewnętrznych,
- kontroli zewnętrznych,
- innych źródeł informacji: narady kierownictwa RDOŚ, sprawozdania za rok 2013 r., rejestr skarg i wniosków

Jednocześnie oświadczam, że nie są mi znane inne fakty lub okoliczności, które mogłyby wpłynąć na treść niniejszego oświadczenia.

Lublin, dnia 28 stycznia 2014 r.

.....
(miejscowość, data)

Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska
w Lublinie

Anna Stelmasz

(podpis kierownika jednostki)

Dział II⁹⁾

1. Zastrzeżenia dotyczące funkcjonowania kontroli zarządczej w roku ubiegłym.

Zarządzanie ryzykiem:

Zarządzanie ryzykiem w 2013 r. w znacznym stopniu przyczyniło się do osiągnięcia celów i realizacji zadań RDOŚ. W wyniku analizy i oceny zagrożeń zastosowano środki zaradcze, które w wielu przypadkach zmniejszyły poziom ryzyka i doprowadziły je do akceptowalnego poziomu. Występują jednak zadania, w stosunku do których ryzyko utrzymuje się na dotychczasowym poziomie. W większości przypadków zależy to od czynników zewnętrznych, na które działania wewnętrzne RDOŚ nie mają wpływu, np.: brak ofert w przypadku postępowań o zamówienia publiczne lub procedury zewnętrzne pozyskania środków finansowych z innych źródeł, nie wykonanie umowy przez wybranego wykonawcę.

Zgodność działalności z przepisami prawa oraz z procedurami wewnętrznymi:

1. Kontrola GDOŚ w 2013 r. w zakresie:

- weryfikacja zaleceń pokontrolnych NIK z 2012 r.
- sprawdzenie gospodarki i kontroli finansowej w 2012 r. i w I kwartale 2013 r.
- kontrola rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej w 2012 r. i I kwartale 2013 r.
- sprawdzenie prawidłowości realizacji projektu nr POPT.01.01.00-00-336/13

GDOŚ oceniła:

- pozytywnie z zastrzeżeniami realizację zaleceń pokontrolnych udzielonych przez NIK
- pozytywnie z zastrzeżeniami działalność RDOŚ w Lublinie w zakresie gospodarki i kontroli finansowej, rachunkowości i sprawozdawczości budżetowej
- pozytywnie bez zastrzeżeń prawidłowość realizacji projektu nr POPT.01.01.00-00-336/13

2. Kontrola NIK, Delegatura w Lublinie – Prawidłowość wykonywania przez właściwe organy w województwie lubelskim zadań w zakresie uzgadniania i opiniowania planów w dziedzinie leśnictwa w ramach strategicznych ocen oddziaływania na środowisko.

NIK wniosła o :

- prowadzenie postępowań w sprawie wydania opinii o przedkładanych projektach: planu, aneksu do planu lub uproszczonego planu urzędzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko z zachowaniem terminu określonego w art. 54 ust. 1 ustawy OOŚ
- uzgadnianie zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko w terminie przewidzianym w art. 53 ustawy
- skrócenie terminów opiniowania wniosków o odstąpienie od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko projektów planu lub uproszczonego planu urzędzenia lasu.

Skuteczność i efektywność działania:

Wykonanie zadań ujętych w planie celów, zadań i mierników RDOŚ na 2013 r.

W roku 2013 nie w pełni zrealizowano zadanie dotyczące sporządzenia planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w ramach projektu "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski" POIS .05.03.00-00-186/09. Na 15 zaplanowanych do sporządzenia projektów wykonano 13, dla dwu obszarów Natura 2000 plany nie zostały wykonane z powodu

odstąpienia od umowy z winy wykonawcy, któremu z tego tytułu naliczono karę finansową. Ze względu na wymagane w przypadku tego zadania przeprowadzenie inwentaryzacji terenowej przedmiotów ochrony w odpowiednim okresie fenologicznym (wiosna/lato), nie istniała możliwość wyłonienia nowego wykonawcy w trybie zamówień publicznych i wykonania przez niego zadania przed końcem 2013r., a także w trakcie trwania projektu POIS .05.03.00-00-186/09. Plan przewidywał także ustanowienie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 w liczbie 30. Zadanie to zrealizowano w ok. 90%, tj. projekty planów zostały sporządzone i poddane wymaganym prawem konsultacjom społecznym. Jednak ze względu na wpływ bardzo dużej liczby uwag i wniosków, wymagających rozpatrzenia, wystąpiło opóźnienie w przekazaniu projektów zarządzeń RDOŚ do uzgodnienia do Wojewody w trybie ustawy o administracji, i uzyskaniu uzgodnienia Wojewody przed końcem 2013r. W związku z tym nie uzyskano zakładanej wartości miernika, który wyrażony był w postaci zarządzeń wydanych (a więc podpisanych po zakończeniu procedury uzgodnienia z wojewodą). Zadanie zostanie zakończone do końca I kwartału 2014r.

Nie w pełni osiągnięto także miernik wydania zarządzeń w sprawie planów zadań ochronnych dla rezerwatów przyrody. Z planowanych 18 ustanowiono 17, w jednym przypadku (rezerwat Roskosz) z przyczyn obiektywnych odstąpiono od wydania zarządzenia. Ze względu na utrzymywanie się wysokiego poziomu wody nie istniała możliwość wejścia na teren w celu wykonania zabiegów czynnej ochrony.

Należy opisać przyczyny złożenia zastrzeżeń w zakresie funkcjonowania kontroli zarządczej, np. istotną słabość kontroli zarządczej, istotną nieprawidłowość w funkcjonowaniu jednostki sektora finansów publicznych albo działu administracji rządowej, istotny cel lub zadanie, które nie zostały zrealizowane, niewystarczający monitoring kontroli zarządczej, wraz z podaniem, jeżeli to możliwe, elementu, którego zastrzeżenia dotyczą, w szczególności: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem.

2. Planowane działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

Oдноśnie zarządzania ryzykiem

W 2013 r. wdrożono nową procedurę kontroli zarządczej na podstawie Zarządzenia wewnętrznego Regionalnego Dyrektora w sprawie kontroli zarządczej oraz zarządzania ryzykiem.

Celem wprowadzenia nowych rozwiązań było zintegrowanie procedur w obszarze wyznaczania celów i zadań oraz zarządzania ryzykiem. Zarządzeniem powołano Zespół ds. kontroli zarządczej, w skład którego wchodzi naczelnicy wszystkich wydziałów RDOŚ. Zespół w znacznym stopniu przyczyni się do wspierania procesów kontroli zarządczej oraz ich analizy i oceny.

Oдноśnie zastrzeżeń kontroli GDOŚ :

Podjęte i planowane działania w celu eliminacji stwierdzonych nieprawidłowości:

1. Z dniem 01 stycznia 2014 r. wprowadzono zarządzenie wewnętrzne zmieniające zarządzenie w sprawie wprowadzenia Zasad (polityki) rachunkowości oraz procedury obiegu i kontroli dowodów finansowo – księgowych w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie, uwzględniające zastrzeżenia zawarte w wystąpieniu pokontrolnym (wprowadzono nowy jednolity Zakładowy Plan Kont)
2. W 2014 r. wprowadzona zostanie procedura wewnętrzna, dotycząca sposobu sporządzania i realizacji umów zawieranych przez RDOŚ

3. W 2014 r. przeprowadzone zostanie szkolenie dla pracowników RDOŚ z zakresu przestrzegania przepisów wewnętrznych dotyczących procedur związanych z wydatkowaniem środków finansowych RDOŚ.

Odnosnie zastrzeżeń kontroli NIK Delegatura w Lublinie:

W celu zapewnienia ciągłości realizacji zadań dotyczących prowadzenia postępowań w sprawie wydania opinii o przedkładanych projektach: planu, aneksu do planu lub uproszczonego planu urządzania lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko, dwóm pracownikom rozszerzono zakresy czynności o ww. zadania.

Pracownicy odpowiedzialni za realizację powyższych zadań zostali dodatkowo przeszkoleni przez Radcę prawnego RDOŚ w zakresie procedur oraz prawidłowego prowadzenia dokumentacji sprawy. Kadra kierownicza odpowiedzialna za realizację powyższych zadań została przeszkolona w zakresie nadzorowania i rozliczania zespołu pracowników i zobowiązana do sprawowania większego nadzoru nad realizacją zadań.

Odnosnie wykonania zadań ujętych w planie celów, zadań i mierników RDOŚ na 2013 r.

W odniesieniu do projektu "Opracowanie planów zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 na obszarze Polski" POIS .05.03.00-00-186/09 w porozumieniu z Generalną Dyrekcją Ochrony Środowiska (jednostka koordynująca projekt) dokonano zmian w harmonogramie i wyłączono z projektu dwa obszary Natura 2000, dla których z winy wykonawcy nie sporządzono planów zadań ochronnych i z powodów merytorycznych nie istnieją możliwości wykonania tych zadań przed zakończeniem projektu. Natomiast zakończenie procedury uzgodnień z wojewodą, podpisanie oraz publikacja 30 zarządzeń RDOŚ ws. planów zadań ochronnych nastąpi do końca I kwartału 2014r. Opóźnienie, powstałe pod koniec 2013r., zostanie nadrobione i nie będzie miało wpływu na dotrzymanie końcowego harmonogramu projektu.

Wydanie zarządzenia ws. planu zadań ochronnych dla rezerwatu przyrody Roskosz nastąpi w roku 2014, zarówno wydanie zarządzenia, jak i wykonanie zadań ochronnych, będzie poprzedzone monitoringiem stanu uwodnienia rezerwatu.

Należy opisać kluczowe działania, które zostaną podjęte w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej w odniesieniu do złożonych zastrzeżeń, wraz z podaniem terminu ich realizacji.

Dział III¹⁰⁾

Działania, które zostały podjęte w ubiegłym roku w celu poprawy funkcjonowania kontroli zarządczej.

1. Działania, które zostały zaplanowane na rok, którego dotyczy oświadczenie:

W 2013 r. realizowano procedury kontroli zarządczej oraz procedury zarządzania ryzykiem. Opracowany został plan działalności RDOŚ na 2013 r. z określeniem celów, zadań i mierników do wykonania. Prowadzony był stały nadzór wykonania planu w celu oszczędnej, efektywnej i skutecznej realizacji zadań. Na naradach kierownictwa jednostki przedstawiano sprawozdania z wykonania planu działalności oraz wyniki pracy w kluczowych obszarach jednostki.

W 2013 r. zidentyfikowano ryzyka występujące w RDOŚ w odniesieniu do realizowanych celów i zadań. Na naradach kierownictwa RDOŚ omówiono i określono system identyfikacji ryzyka. Określono również działania w celu zmniejszenia ryzyka do akceptowalnego poziomu.

W 2013 r., poprzez sporządzanie sprawozdań miesięcznych z ilości załatwianych spraw przez wszystkie wydziały merytoryczne RDOŚ w Lublinie, monitorowano obciążenie pracą i w przypadku zbyt dużego obciążenia jednego z wydziałów, przekazywano sprawy do załatwienia innym wydziałom.

W celu ułatwienia i usprawnienia szacowania szkód wyrządzonych przez niektóre gatunki zwierząt objętych ochroną gatunkową przeprowadzono szkolenia:

- szkolenie zorganizowane przez Radcę Prawnego w sprawie procedury postępowania przy szacowaniu szkód bobrowych i ustalenie wspólnej metodyki naliczania odszkodowania
- szkolenie zorganizowane przez Radcę Prawnego, dotyczące pisania protokołów z oględzin szkód bobrowych.
- szkolenie w zakresie wyceny szkód w gosp. rybackich na podstawie programu kosztorysowego

Ponadto dokonano zakupu programu kosztorysowego wyceny szkód w gosp. rybackich, SYLKAL 05.12.2013 r.

W trakcie opracowania jest procedura dotycząca jednolitych zasad sposobu postępowania przy szacowaniu szkód wyrządzonych przez zwierzęta objęte ochroną gatunkową, w której zostaną uwzględnione zmiany z ustawy o ochronie przyrody.

W 2013 roku została uaktualniona, według stanu faktycznego, Polityka Bezpieczeństwa dotycząca eksploatacji zasobów informatycznych. Odbyły się kontrole wewnętrzne, których zakres obejmował bezpieczeństwo danych osobowych.

Po zakończeniu kolejnych kontroli wewnętrznych, planowanych na 2014 rok, które dotyczyć będą przetwarzanych informacji, w szczególności danych osobowych, odbędzie się szkolenie dla pracowników RDOŚ obejmujące zagadnienia poruszane podczas kontroli, ze wskazaniem na stosowanie procedur zabezpieczeń i możliwość wystąpienia ryzyka bezpieczeństwa.

.....
Należy opisać najistotniejsze działania, jakie zostały podjęte w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie w odniesieniu do planowanych działań wskazanych w dziale II oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie. W oświadczeniu za rok 2010 nie wypełnia się tego punktu.

2. Pozostałe działania:

- 1) w ramach prowadzenia kontroli zarządczej, w celu ustalenia rzeczywistego stanu zasobów majątkowych i źródeł ich pochodzenia oraz porównania rzeczywistego stanu ze stanem księgowym i doprowadzenie stanu księgowego do stanu występującego w rzeczywistości, przeprowadzono w RDOŚ w Lublinie, na dzień 31 grudnia 2013 r., inwentaryzację wszystkich składników majątkowych RDOŚ w Lublinie drogą spisu z natury
- 2) w celu zwiększenia efektywności i skuteczności zarządzania personelem oraz podejmowania działań w tym zakresie zgodnie z przepisami obowiązującego prawa oraz w oparciu o zasady służby cywilnej i zasady etyki korpusu służby cywilnej, został utworzony Program zarządzania zasobami ludzkimi w Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Lublinie.
Program jest realizacją Zarządzania Nr 3 Szefa Służby Cywilnej z dnia 30 maja 2012 r. w sprawie standardów zarządzania zasobami ludzkimi w służbie cywilnej. Opracowanie i wdrożenie programu wynika z potrzeby nowoczesnego podejścia do zarządzania zasobami ludzkimi w organizacji, maksymalizacji efektów pracy zatrudnionych pracowników i utrzymania wysokiej jakości wykonywanych zadań. Zadaniem PZZL jest uporządkowanie podejmowanych dotychczas działań w celu osiągnięcia większej spójności i efektywności.

- 3) w celu przeciwdziałania zjawisku mobbingu oraz wspieraniu działań sprzyjających budowaniu pozytywnych relacji między pracownikami RDOŚ w Lublinie, wprowadzono Procedurę Antymobbingową, wszyscy pracownicy zostali zapoznani z procedurą w ramach wewnętrznego szkolenia
- 4) w celu przeciwdziałania wystąpieniu zjawiska świadomego i zorientowanego na uzyskanie korzyści lub nieświadomego wynikającego z niewiedzy realizowania obowiązków służbowych wynikających z uregulowań prawnych i przyjętych procedur postępowania, ustalono zasady zapobiegania zagrożeniom korupcyjnym, konfliktom interesów, naruszaniu zasad służby cywilnej oraz zasad etyki korpusu służby cywilnej, wszyscy pracownicy zostali zapoznani z zasadami w ramach wewnętrznego szkolenia
- 5) dla wszystkich pracowników RDOŚ w Lublinie zorganizowano szkolenie pn. „Przekazanie wiedzy teoretycznej oraz praktycznych umiejętności udzielania pierwszej pomocy w najczęściej spotykanych stanach zagrożenia zdrowia i życia”
Szkolenie umożliwiło uczestnikom zdobycie wiedzy i umiejętności praktycznych wykonywania czynności przedmedycznych, ratujących życie, oraz przygotowanie do pełnienia roli osoby wyznaczonej przez pracodawcę do udzielania pierwszej pomocy i opieki nad apteczkami.
- 6) w celu podniesienia kwalifikacji pracowników oraz jakości świadczonych usług publicznych realizowany był szeroki program szkolenia;
- 7) w ramach prowadzenia i zarządzania systemem informatycznym (GIS) i bazami danych dodano do baz danych 13 381 rekordów.
Wprowadzono do bazy danych RDOŚ warstwy przestrzenne: zbiorniki wodne, ciekły wodne, Jednolite Części Wód Powierzchniowych i Jednolite Części Wód Podziemnych oraz wytworzono na podstawie posiadanej dokumentacji warstwy przestrzenne dotyczące szkód wyrządzonych przez bobry (za okres 2001r. -czerwiec 2013 r.) oraz dotyczące planowanych i istniejących bioelektrowni.
- 7) przeprowadzono 12 kontroli wewnętrznych dotyczących działalności RDOŚ w 2013 r., podczas których nie ujawniono uchybień i nieprawidłowości w kontrolowanym zakresie;
- 8) w celu zapewnienia ciągłości realizowania zadań jednostki, zatrudniono 1 pracownika na zastępstwo osoby będącej na urlopie macierzyńskim oraz zatrudniono 5 osób na etat w służbie cywilnej, w tym :
 - w związku z rozwiązaniem umowy o pracę z 3 osobami
 - utworzeniem 2 miejsc pracy na etaty: ds. GIS i ds. ochrony powietrza. .

Należy opisać najistotniejsze działania, niezaplanowane w oświadczeniu za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, jeżeli takie działania zostały podjęte.

Objaśnienia:

¹⁾ Należy podać nazwę ministra, ustaloną przez Prezesa Rady Ministrów na podstawie art. 33 ust. 1 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Radzie Ministrów (Dz. U. z 2003 r. Nr 24, poz. 199 i Nr 80, poz. 717, z 2004 r. Nr 238, poz. 2390 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 169, poz. 1414 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 170, poz. 1217 i Nr 220, poz. 1600, z 2008 r. Nr 227, poz. 1505, z 2009 r. Nr 42, poz. 337, Nr 98, poz. 817, Nr 157, poz. 1241 i Nr 161, poz. 1277 oraz z 2010 r. Nr 57, poz. 354), a w przypadku gdy oświadczenie sporządzane jest przez kierownika jednostki, nazwę pełnionej przez niego funkcji.

- ²⁾ W dziale I, w zależności od wyników oceny stanu kontroli zarządczej, wypełnia się tylko jedną część z części A albo B, albo C przez zaznaczenie znakiem "X" odpowiedniego wiersza. Pozostałe dwie części wykreśla się. Część D wypełnia się niezależnie od wyników oceny stanu kontroli zarządczej.
- ³⁾ Minister kierujący więcej niż jednym działem administracji rządowej składa jedno oświadczenie o stanie kontroli zarządczej w zakresie wszystkich kierowanych przez niego działów, obejmujące również urząd obsługujący ministra. Oświadczenie nie obejmuje jednostek, które nie są jednostkami sektora finansów publicznych w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 oraz z 2010 r. Nr 28, poz. 146, Nr 96, poz. 620, Nr 123, poz. 835, Nr 152, poz. 1020 i Nr 238, poz. 1578).
- ⁴⁾ Część A wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza w wystarczającym stopniu zapewniła łącznie wszystkie następujące elementy: zgodność działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczność i efektywność działania, wiarygodność sprawozdań, ochronę zasobów, przestrzeganie i promowanie zasad etycznego postępowania, efektywność i skuteczność przepływu informacji oraz zarządzanie ryzykiem.
- ⁵⁾ Część B wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu jednego lub więcej z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji lub zarządzania ryzykiem, z zastrzeżeniem przypisu 6.
- ⁶⁾ Część C wypełnia się w przypadku, gdy kontrola zarządcza nie zapewniła w wystarczającym stopniu żadnego z wymienionych elementów: zgodności działalności z przepisami prawa oraz procedurami wewnętrznymi, skuteczności i efektywności działania, wiarygodności sprawozdań, ochrony zasobów, przestrzegania i promowania zasad etycznego postępowania, efektywności i skuteczności przepływu informacji oraz zarządzania ryzykiem.
- ⁷⁾ Znakiem "X" zaznaczyć odpowiednie wiersze. W przypadku zaznaczenia punktu "innych źródeł informacji" należy je wymienić.
- ⁸⁾ Standardy kontroli zarządczej dla sektora finansów publicznych ogłoszone przez Ministra Finansów na podstawie art. 69 ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.
- ⁹⁾ Dział II sporządzany jest w przypadku, gdy w dziale I niniejszego oświadczenia zaznaczono część B albo C.
- ¹⁰⁾ Dział III sporządza się w przypadku, gdy w dziale I oświadczenia za rok poprzedzający rok, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, była zaznaczona część B albo C lub gdy w roku, którego dotyczy niniejsze oświadczenie, były podejmowane inne niezaplanowane działania mające na celu poprawę funkcjonowania kontroli zarządczej.

Akluzje

